

Najbardziej opiniotwórcze polskie media w 2007 roku

Analiza częstotliwości cytowania poszczególnych mediów przez inne media na podstawie przekazów prasowych, telewizyjnych i radiowych z okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku

Warszawa, luty 2007

Spis treści

Wstęp.....	2
ANALIZA.....	4
RYWALIZACJA MEDIÓW W 2007 ROKU.....	13
PRZEDMIOT BADANIA	16
METODOLOGIA BADANIA	18

Wstęp

Badanie przeprowadzono na podstawie 92989 przekazów mediowych (publikacji prasowych, programów radiowych i telewizyjnych) z okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. Dziennikarze odnosili się do wiadomości podawanych w innych mediach 115 469 razy (50243 razy w prasie, 42682 w telewizji i 22544 w radiu).

Na ich podstawie wyciągnięto następujące wnioski:

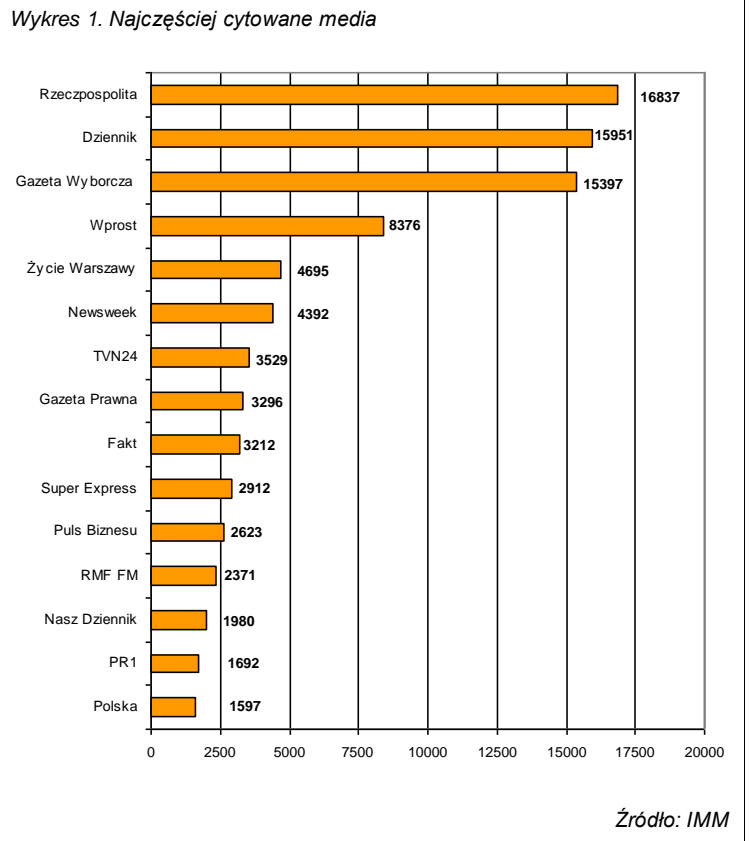
1. Najczęściej powoływano się na doniesienia prasowe (81 proc.)
2. W 2007 roku media najczęściej cytowały doniesienia Rzeczypospolitej – 16837 razy. Na drugim miejscu znalazł się Dziennik z 15951 powołaniami. Na trzeciej pozycji uplasowała się Gazeta Wyborcza z 15397 cytowaniami.
3. 92 proc. powołań dotyczyło mediów ogólnopolskich, a pozostałe 8 proc. - regionalnych. Najwięcej cytatów z mediów regionalnych pochodziło z województwa mazowieckiego, gdzie liderem pozostało Życie Warszawy.
4. W rankingu najczęściej cytowanych rozgłośni radiowych zwyciężyło Radio RMF FM; na drugim miejscu jest Radio ZET, na trzecim – PR1. TVN24, TVN i TVP1 okazały się najczęstszymi źródłami informacji spośród stacji telewizyjnych. W zestawieniu stron internetowych prowadzi Onet.pl, wyprzedzając portal Interia.pl
5. W rankingu autorów najczęściej cytowanych artykułów w 2007 roku czołowe miejsca zajmują Marcin Dzierżanowski z cyklem artykułów o taśmach o. Rydyka oraz Dorota Kania i Wiktor Ferfecki z artykułem „Jak okraść chorych”, opisującym przypadek korupcji w polskiej służbie zdrowia. Wszyscy wymienieni wyżej są dziennikarzami tygodnika Wprost

W raporcie podsumowującym 2007 rok warto zwrócić uwagę na:

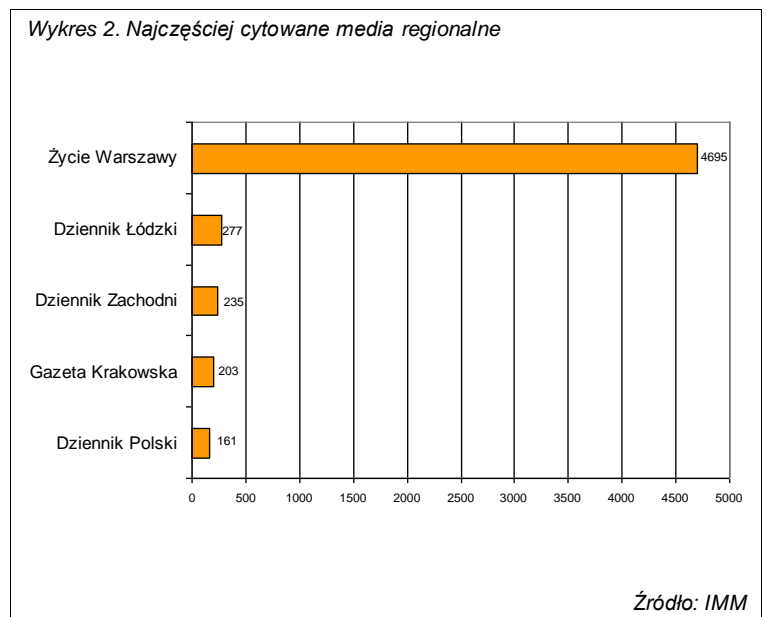
- powrót Rzeczpospolitej na pozycję lidera, gazeta ta pokonała zarówno Dziennik, jak i Gazetę Wyborczą, a także w wyraźny sposób zwyciężyła w skali roku 2007. Ostatni raz Rzeczpospolita zwyciężyła w roku 2004;
- drugie miejsce Dziennika, który w kolejnych miesiącach 2007 roku zyskiwał coraz silniejszą pozycję w rankingu cytowanych mediów, wielokrotnie odnosząc zwycięstwo w zestawieniach miesięcznych co w efekcie zaowocowało jego wysoką pozycją w skali roku i zdetronizowaniem Gazety Wyborczej, która odnosiła zwycięstwo w dwóch ostatnich latach,
- czwartą pozycję tygodnia Wprost, który awansował z dziewiątego miejsca w szesnastym rankingu. Tę spektakularną zmianę tygodnik zawdzięcza wielokrotnie cytowanym artykułom m.in. o taśmach o.Rydzyka - publikacja ta jest na pierwszym miejscu w rankingu najczęściej cytowanych artykułów w 2007 r.;
- dalszy spadek liczby cytowań Życia Warszawy, które w porównaniu z 2006 ma prawie o połowę mniej powołań;
- pojawienie się w rankingu najczęściej cytowanych mediów stacji TVN24, która od razu znalazła się na wysokiej siódmej pozycji, co zapewniło jej również zwycięstwo w rankingu stacji telewizyjnych;
- zmianę w rankingu stacji radiowych i spektakularne zwycięstwo radia RMF FM, które pokonało dotychczasowego lidera Radio ZET i razem z PR1 znalazło się w pierwszej piętnastce najczęściej cytowanych mediów;
- obecność w pierwszej piętnastce dwóch dzienników ekonomicznych (Gazeta Prawna i Puls Biznesu) i dwóch tabloidów (Fakt i Super Express), w tych kategoriach zwyciężyły odpowiednio: Gazeta Prawna oraz Fakt;
- debiut w pierwszej piętnastce dziennika Polska, który pojawił się na rynku prasowym w połowie października i od razu rozpoczął ostrą rywalizację z trzema wiodącymi dziennikami ogólnopolskimi, co dało mu wysoką pozycję w skali roku. Przyczyniło się do tego również opublikowanie w nim artykułu o skandalu w domu opieki społecznej w Radości - artykuł ten zwyciężył w rankingu najczęściej cytowanych publikacji w grudniu;
- najczęstsze tematy powołań, którymi były: polityka polska oraz ekonomia, rynek i finanse. Spośród spraw bieżących najwyżej w klasyfikacji tematów powołań znalazły się: kontrowersje wokół WSI, lustracja w Kościele w odniesieniu do S. Wielgusa, taśmy Rydzyka, afery w służbie zdrowia, przeciek z akcji CBA, seksafera w Samoobronie, afery gruntowa, śledztwo w sprawie B. Blidy, taśmy Oleksy-Gudzwatwy oraz afery: H. Stokłosa;
- zauważalny wzrostowy trend liczby cytowań w porównaniu z 2006 rokiem. Średnia powołań w 2007 roku wynosi 9622, podczas gdy w 2006 roku wynosiła 6767.

Analiza

W rankingu za rok 2007 najczęściej cytowanym medium okazała się Rzeczpospolita, na drugiej pozycji znajduje się Dziennik. Trzecia lokata należy do Gazety Wyborczej. Wśród rozgłośni radiowych najwyżej w rankingu znalazło się RMF FM, a wśród stacji telewizyjnych TVN24. Do pierwszej 15-tki cytowanych mediów nie zakwalifikował się żaden portal internetowy. (Wyk. 1).

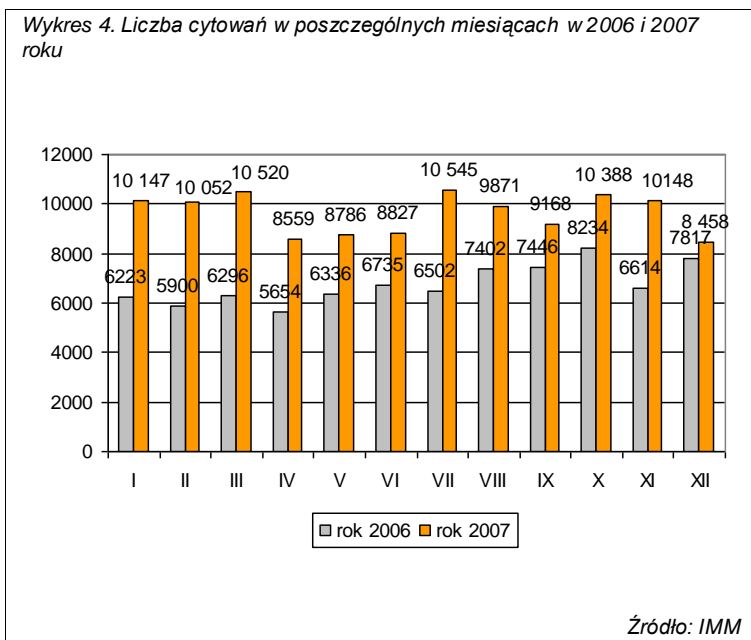
Wśród najczęściej cytowanych mediów regionalnych zdecydowanie wyróżniało się Życie Warszawy. (Wyk. 2).

Najczęściej cytowano media ogólnopolskie – 106240, zaś media regionalne - 9229 razy (Wyk. 3).

Liczba cytowań w poszczególnych miesiącach – średnia powołań to 9622 cytowania na miesiąc (Wyk. 4).

Cytowane materiały podzielono ze względu na poruszaną w nich tematykę.

Wśród tematów podejmowanych przez media czasowo można wyróżnić następujące:

- kontrowersje wokół WSI (doniesienia dotyczące zarówno I, jak i II części raportu z likwidacji WSI przygotowanej przez Antoniego Macierewicza, sprawa przecieków, odnalezienia tajnych dokumentów w warszawskiej Cytadeli, oraz wywiezienia tajnych archiwów WSI do pałacu prezydenckiego, wypowiedzi polityków, komentarze, opinie)
- lustracja w Kościele (S. Wielgus) (ujawnienie dokumentów sugerujących współpracę arcybiskupa z SB, doniesienia o ingresie i decyzji biskupów, opinie i spory dotyczące sposobu przeprowadzenia lustracji wśród księży katolickich, komentarze duchownych oraz polityków z różnych stron sceny politycznej w Polsce)
- taśmy Rydzyka (ujawnienie stenogramów taśm zawierających wykłady o. Rydzyka w toruńskiej szkole wyższej, reakcje najwyższych władz państwowych, polityków wszystkich ugrupowań, ludzi Kościoła, oraz organizacji społecznych, wniesienie przez organizacje żydowskie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawy sądowe, komentarze, opinie)
- afery w służbie zdrowia (najczęstsze doniesienia dotyczyły eksperymentu medycznego prof. W. Jędrzejczaka, sprawy szpitala w Białymstoku i podawania pacjentom thiopentalu, a także oskarżonej o przyjmowanie łapówek A. Gierka i afery korupcyjnej, której początek miał miejsce w radomskim szpitalu; media komentowały również oskarżenia dotyczące znanego kardiochirurga)
- przeciek z akcji CBA (doniesienia medialne dotyczące ujawnienia osób zaangażowanych w przeciek z akcji CBA w Ministerstwie Rolnictwa, co w konsekwencji doprowadziło do odwołania ze stanowiska ministra Janusza Kaczmarka, jego późniejszego zatrzymania, a także przesłuchań polityków Samoobrony. Komentarze, reakcje świata polityki i biznesu)
- seksafera w Samoobronie (doniesienia o postępach w śledztwie prowadzonym przez prokuraturę, badania genetyczne A. Leppera, zarzuty postawione przez prokuraturę, wypowiedzi prawników, osób zainteresowanych, komentatorów, echa słynnej publikacji jednego z dzienników, nowe fakty i zeznania, konteksty polityczne i społeczne)
- afera gruntowa (ujawnienie faktów dotyczących nieprawidłowości w Ministerstwie Rolnictwa, spekulacje dotyczące łapówki za odrolnienie gruntów, którą miał przyjąć A. Lepper, udział służb specjalnych w całej akcji, reakcje świata polityki)
- śledztwo w sprawie B. Blidy (doniesienia dotyczące szczegółów akcji CBA, badania wariografem agentki CBA, która miała pilnować B. Blidy, kulisy śledztwa, nowe ustalenia dotyczące mafii węglowej, ustalenia dotyczące powołania komisji śledczej, która miałaby wyjaśnić nieprawidłowości, do których doszło podczas akcji CBA w domu posłanki)
- taśmy Oleksy-Gudzowaty (opublikowanie stenogramów rozmów Gudzowatego z Oleksym, komentarze i reakcje przedstawicieli lewicy oraz innych partii politycznych, a także sugestie o nagrywaniu innych przedstawicieli władzy)
- afera: H. Stokłosa (doniesienia o zarzutach wobec H. Stokłosa, informacje o jego miejscach pobytu, komentarze prokuratorów i przedstawicieli policji, nowe ustalenia w śledztwie)

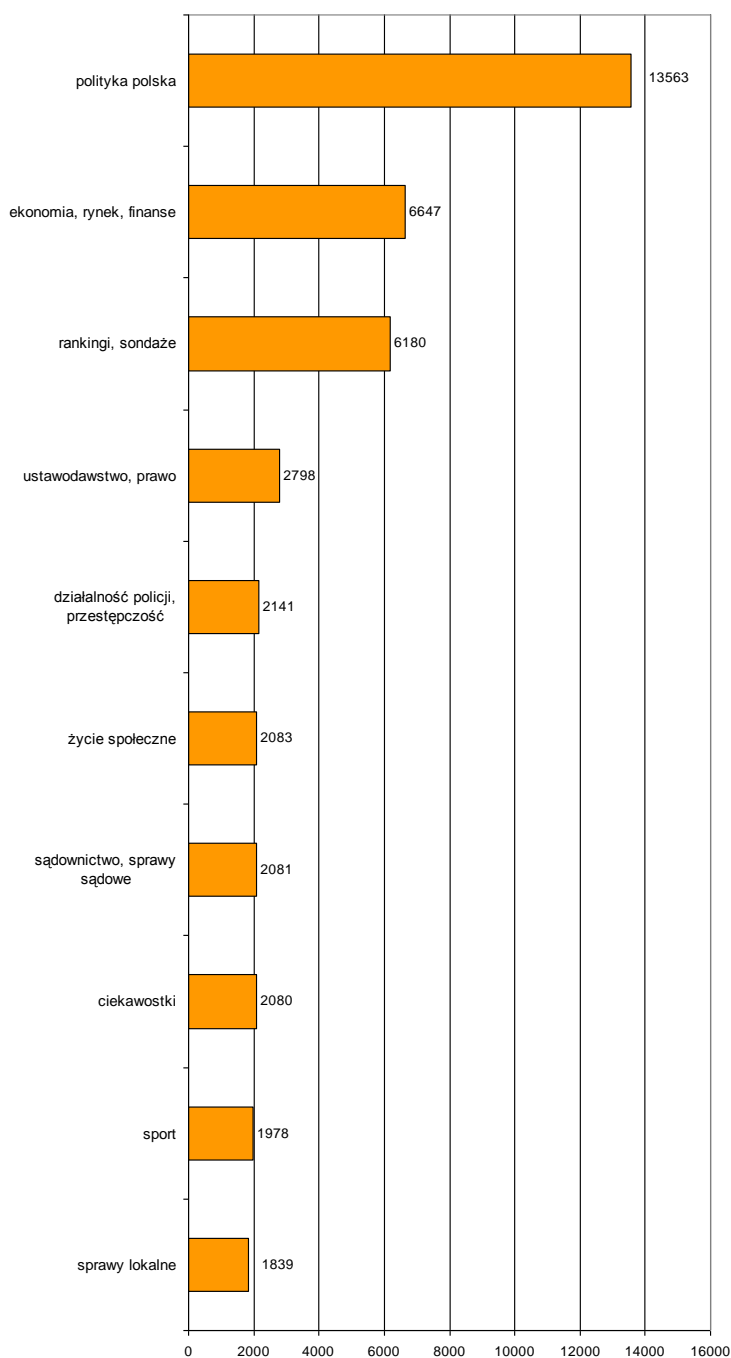
Tabela 1. Autorzy najczęściej cytowanych artykułów w 2007 roku¹.

<i>lp.</i>	<i>Autor</i>	<i>Medium</i>	<i>Tytuł publikacji</i>	<i>Liczba powołań</i>
1.	Marcin Dzierżanowski	Wprost	„Spowiedź Rydzyka” „Sługa burzy”	696
2.	Dorota Kania, Wiktor Ferfecki	Wprost	„Jak okraść chorych”	223
3.	Michał Maciejewski, Paweł Reszka	Dziennik	„Józef Oleksy: Moja sitwa miała w d...Polskę”	185
4.	Grzegorz Induski, Andrzej Stankiewicz	Newsweek	„Boję się”	181
5.	Piotr Gabryel, Paweł Lisiecki, Bernadeta Waszkiewicz	Rzeczpospolita	„Weta chcę używać rzadko”	164
6.	Anna Marszałek, Robert Zieliński	Dziennik	„Wojskowe archiwum schowane w pałacu”	159
7.	Dorota Kania	Wprost	„Agenci w gronostajach”	153
7.	Adam Zadworny	Gazeta Wyborcza	„Nie zgodził się na przekręt i premier go wyrzucił”	153
8.	Maria Bartoszko, Tomasz Butkiewicz, Michał Majewski, Paweł Reszka	Dziennik	„Ściśle tajna operacja Lepper”	135
9.	Dorota Kania, Marcin Dzierżanowski	Wprost	„Układ z Kaczmarkiem”	132
10.	Piotr Głuchowski, Marcin Kącki, Marcin Kowalski, Wojciech Szacki	Gazeta Wyborcza	„Jak w rodzinie kasa ginie”	131

¹ Tabela 1 zawiera najczęściej cytowane publikacje z zestawień miesięcznych począwszy od marca 2007 r.

Zdecydowana większość przekazów, to przeglądy prasy. Na drugiej pozycji uplasowały się przekazy dotyczące polityki polskiej (Wyk. 5).

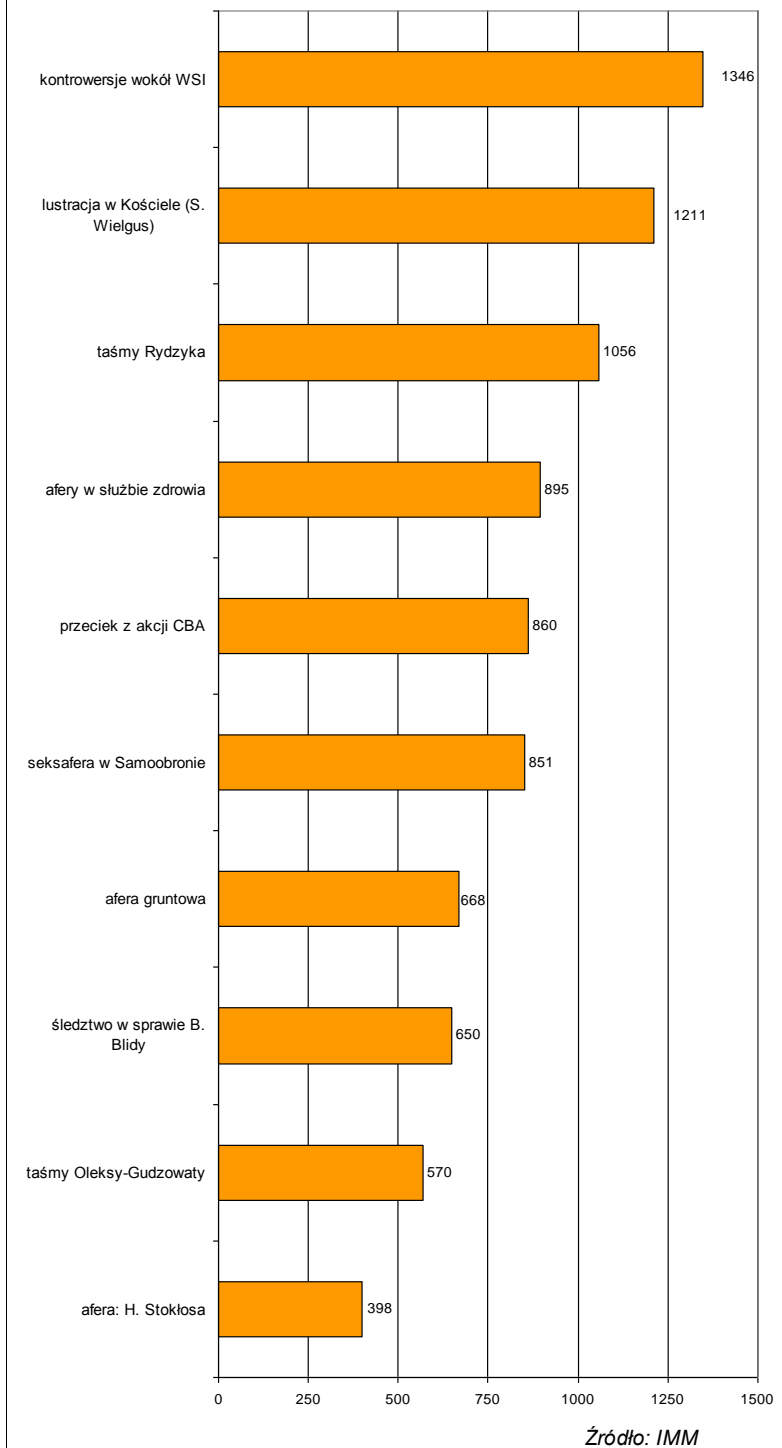
Wykres 5. Kontekst przekazów, w których powoływano się na doniesienia innych mediów poza przeglądami mediów

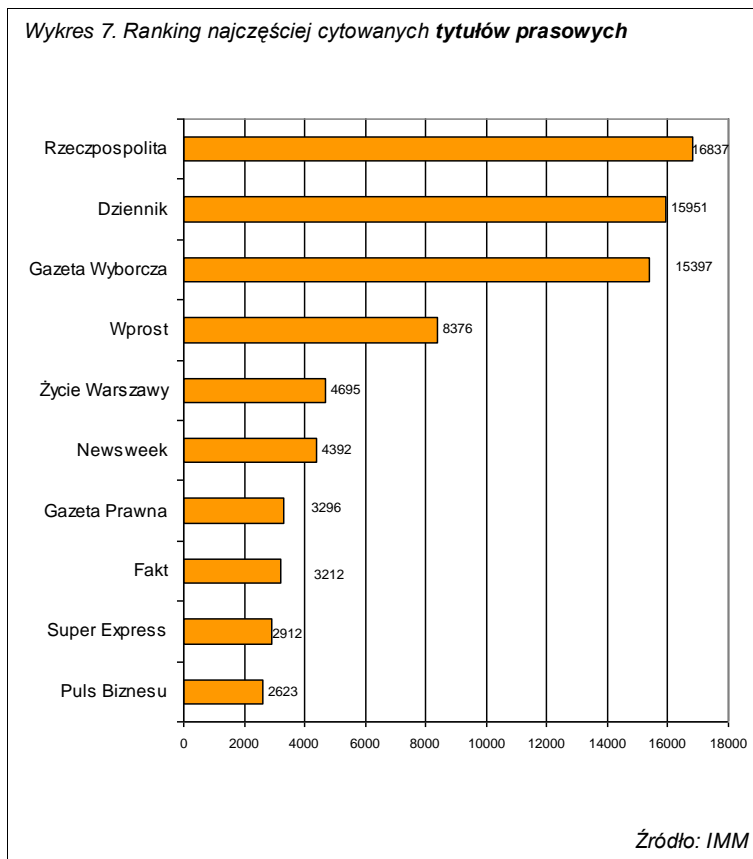
Źródło: IMM

Wykres 6. przedstawia najbardziej popularne szczegółowe tematy powołań. Na pierwszym miejscu znalazły się kontrowersje wokół WSI.

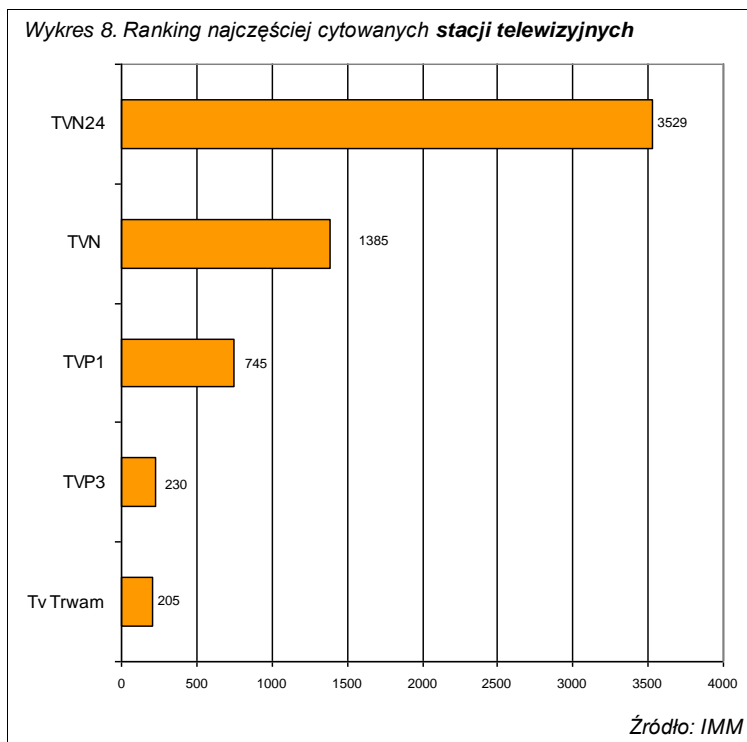
Wykres 6. Kontekst przekazów szczegółowych, w których powoływano się na doniesienia innych mediów poza przeglądamy mediów

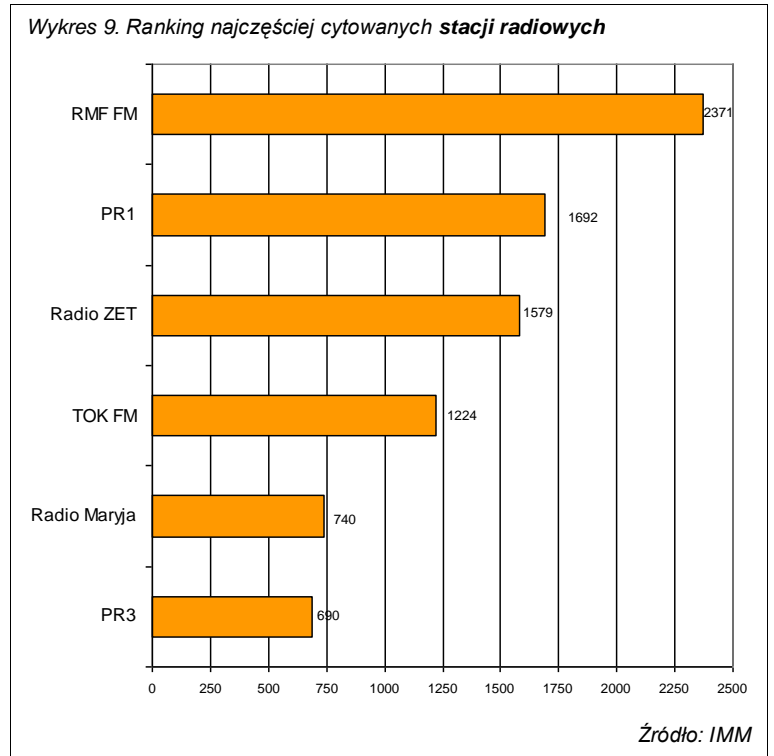
Wśród najczęściej cytowanych przekazów prasowych na pierwszej pozycji znalazły się przekazy publikowane w Rzeczpospolitej. (Wyk. 7).

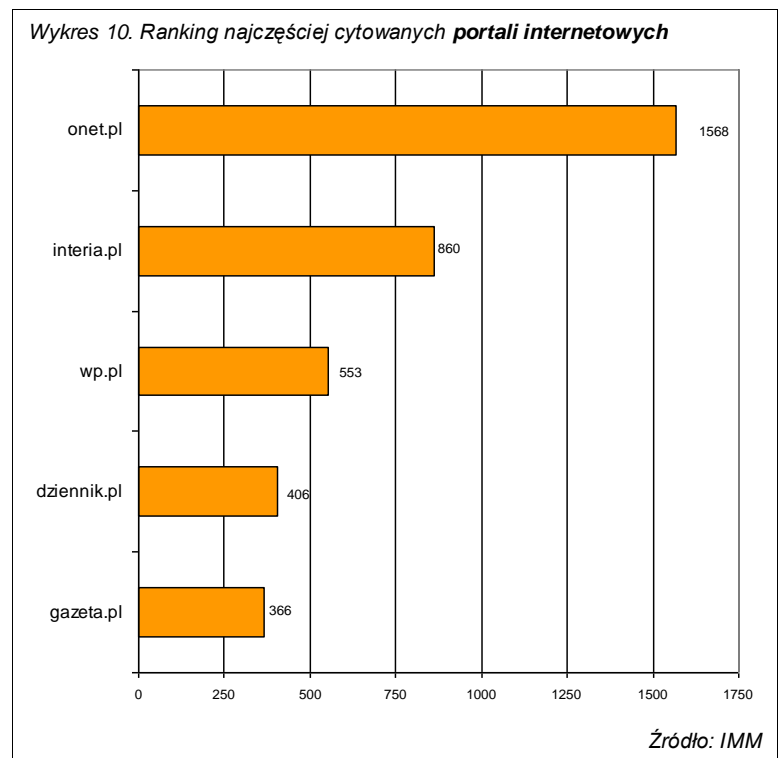
Spśród stacji telewizyjnych, najczęściej powoływano się na informacje podawane w TVN24 (Wyk. 8).

Spśród stacji radiowych, najczęściej powoływano się na informacje podawane w Radiu RMF (wyk.9).

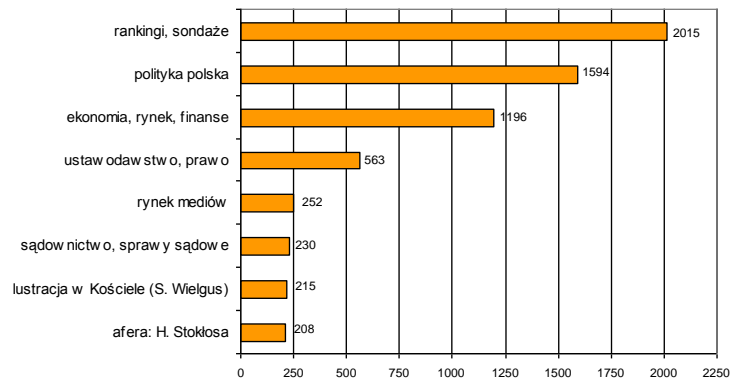

Dziennikarze powoływali się również na przekazy internetowe. Wśród najczęściej cytowanych portali internetowych na pierwszym miejscu uplasował się Onet.pl, drugą pozycję zajęła Interia.pl (Wyk. 10).

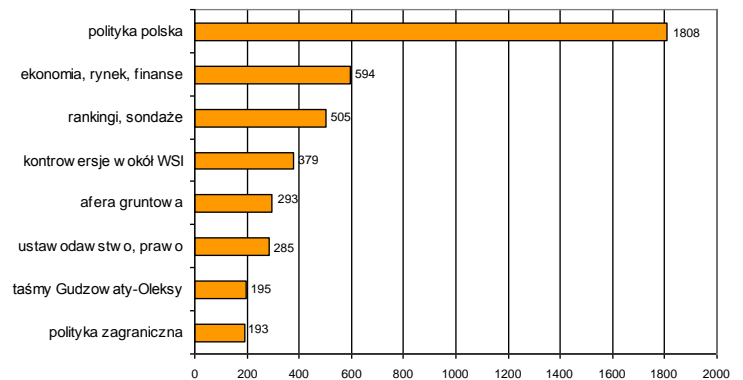
Publikacje Rzeczpospolitej, Dziennika i Gazety Wyborczej najczęściej cytowano w przeglądach prasy. Na wykresach 11-13 przedstawiono pozostałe tematy, w których najchętniej powoływano się na doniesienia tych dzienników.

Wykres 11. Kontekst, w którym najczęściej cytowano **Rzeczpospolitą** poza przeglądami mediów

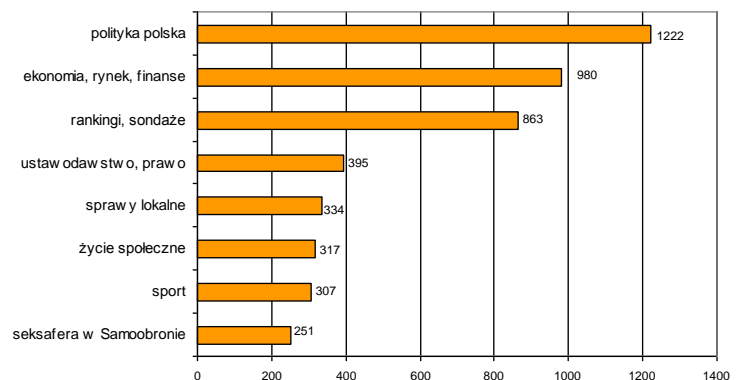
Źródło: IMM

Wykres 12. Kontekst, w którym najczęściej cytowano **Dziennik** poza przeglądami mediów

Źródło: IMM

Wykres 13. Kontekst, w którym najczęściej cytowano **Gazetę Wyborczą** poza przeglądami mediów

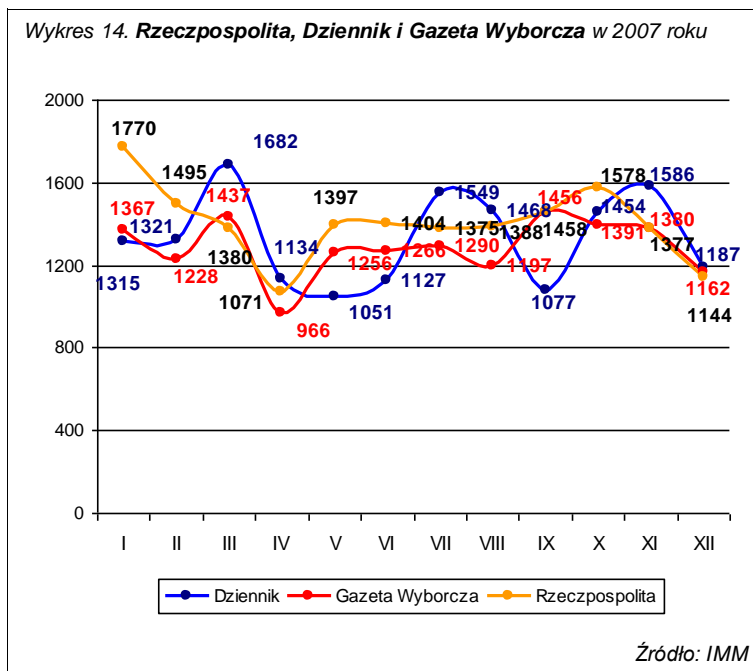

Źródło: IMM

Rywalizacja mediów w 2007 roku

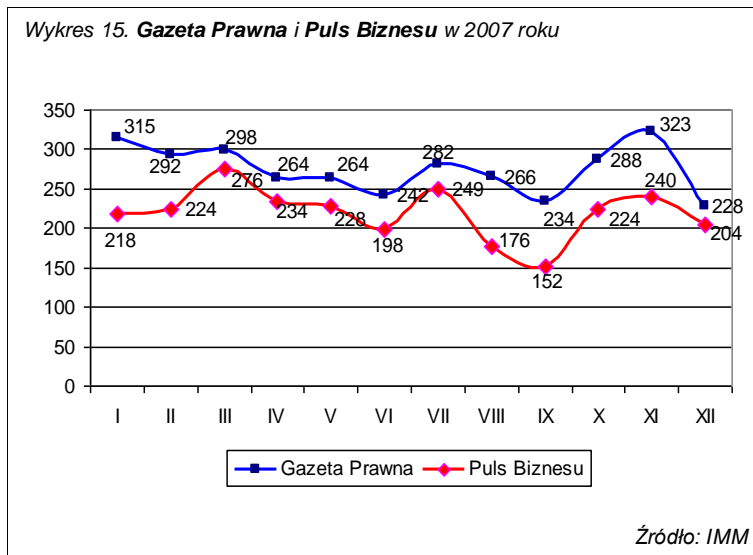
Najczęściej cytowanym dziennikiem w 2007 r. była Rzeczpospolita. Na jej doniesienia inne media powoływały się w ciągu całego roku 16837 razy (Wyk. 14)

Wykres 14. *Rzeczpospolita, Dziennik i Gazeta Wyborcza* w 2007 roku

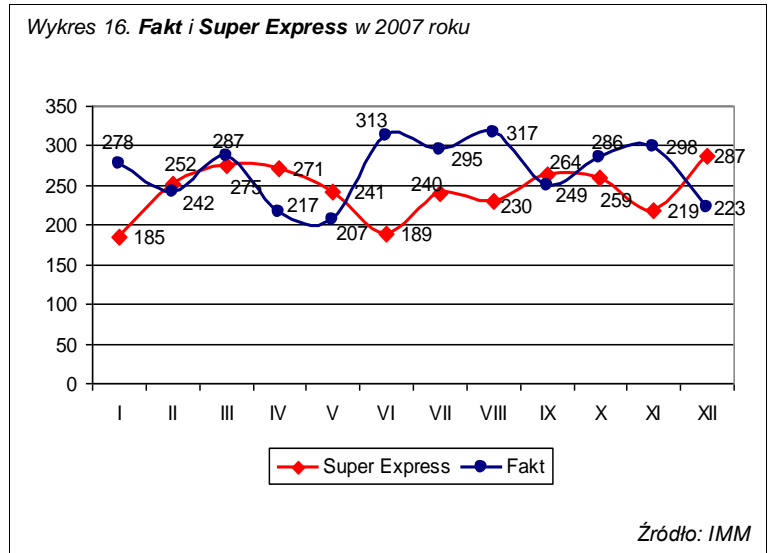

Najbardziej opiniotwórczym dziennikiem ekonomicznym była w 2007 r. Gazeta Prawna (Wyk. 15)

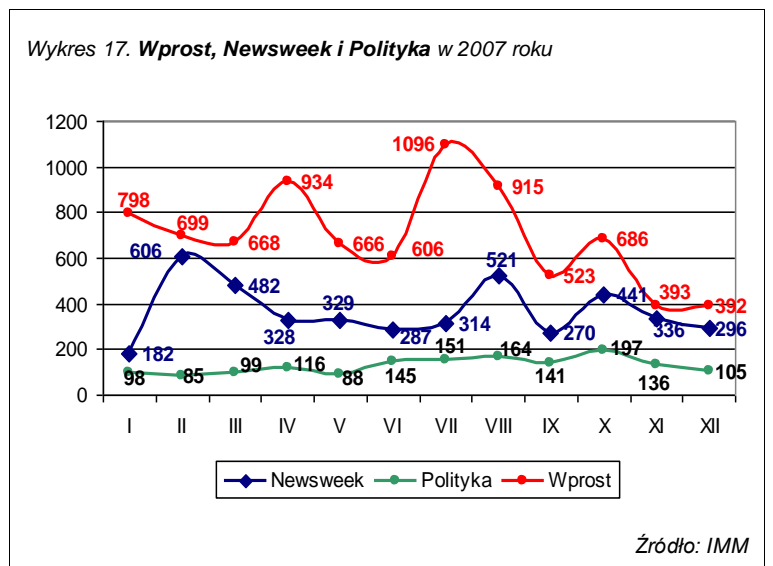
Wykres 15. *Gazeta Prawna i Puls Biznesu* w 2007 roku

Fakt (3212) był częściej cytowany niż Super Express (2912). (Wyk. 16)

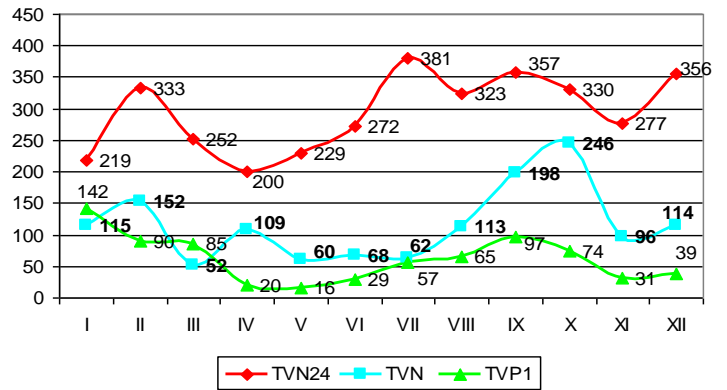

Najczęściej cytowanym tygodnikiem opinii w 2007 r. był Wprost (8376), Newsweek cytowano 4392 razy, a na publikacje Polityki inne media powoływały się 1525 razy. (Wyk.17)

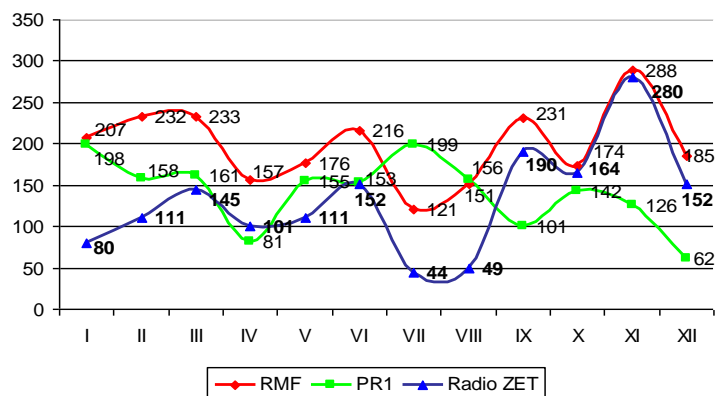
Liderem wśród stacji telewizyjnych w 2007 r. jest TVN24, radiowych – RMF FM, a portali internetowych – Onet.pl (Wyk. 18-20).

Wykres 18. TVN24, TVN i TVP1 w 2007 roku

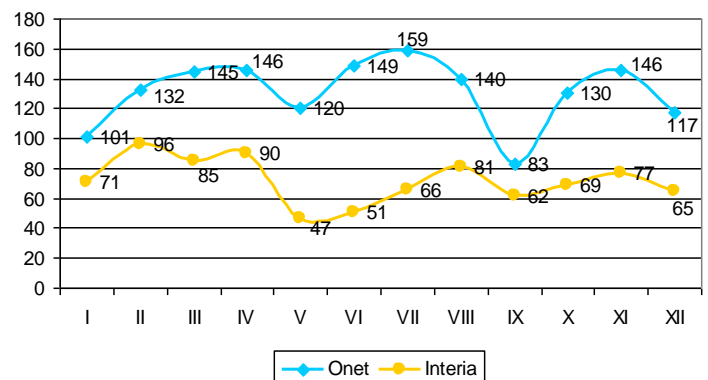
Źródło: IMM

Wykres 19. RMF FM, Radio ZET i PR1 w 2007 roku

Źródło: IMM

Wykres 20. Onet.pl i Interia.pl w 2007 roku

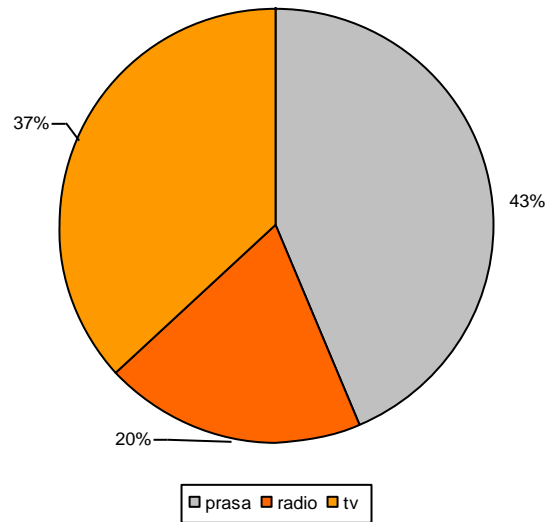

Źródło: IMM

Przedmiot badania

Badanie przeprowadzono na podstawie 92989 przekazów mediowych (wycinków prasowych, programów radiowych i telewizyjnych) z okresu 1 stycznia - 31 grudnia 2007 r. Dziennikarze odnosili się do wiadomości podawanych w innych mediach 115469 razy (50243 razy w prasie, 22544 w radiu i 42682 w telewizji) (Wyk. 21).

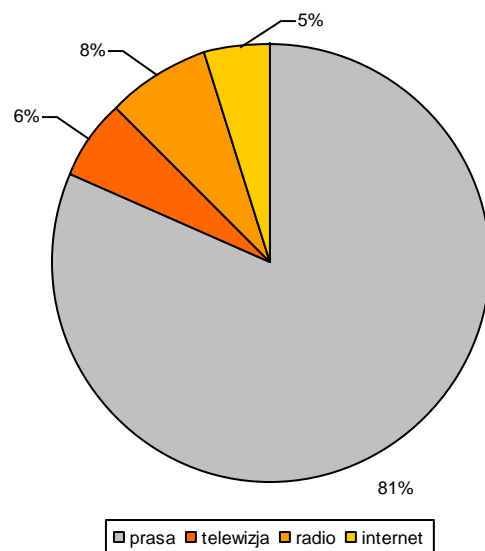
Wykres 21. Procentowy podział mediów powołujących się na doniesienia z innych źródeł

Źródło: IMM

Najczęściej powoływano się na doniesienia prasowe (94369), następnie radiowe (9068), telewizyjne (6599) oraz internetowe (5433) (Wyk. 20).

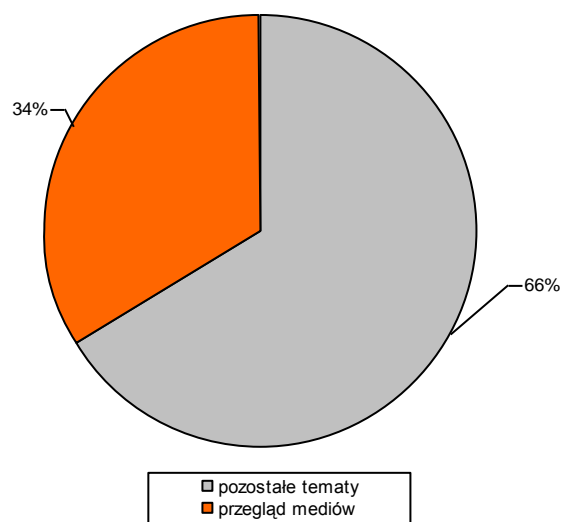
Wykres 22. Procentowy podział cytowanych mediów

Źródło: IMM

W 34 proc. przypadków media były cytowane w przeglądach mediów. Natomiast 66 proc. powołań nadano temat szczegółowy. (Wyk.21)

Wykres 23. Procentowy podział tematów cytowanych mediów

Źródło: IMM

Metodologia badania

Analiza obejmuje wszystkie przekazy prasowe, telewizyjne i radiowe, w których cytuje się lub powołuje na doniesienia, które pierwotnie pojawiły się w innych środkach przekazu.

Zakwalifikowane publikacje są w większości wypadków rozpoznawalne za pomocą następujących środków:

- stwierdzenie jest umieszczone w cudzysłowie oraz podane jest jego źródło,
- przed artykułem (lub po) jest wyraźnie zaznaczone, że jest to przedruk oraz jest podane jego źródło,
- pojawiają się sformułowania typu:
 - czwartkowa Gazeta Wyborcza napisała, że...
 - dziennikarze na łamach Rzeczypospolitej zauważyli, że...
 - Radio RMF FM poinformowało o...
 - w wywiadzie dla Życia Warszawy X stwierdził, że...
 - według badań tygodnika Wprost...

Głównym kryterium decydującym o zakwalifikowaniu danego wycinka jest jednak bezpośrednio odwołanie się do konkretnego artykułu, stwierdzenia, wypowiedzi opublikowanej na łamach gazety lub wyemitowanej w programie telewizyjnym/radiowym. Cytatem nie jest odniesienie do obrazu, zdjęcia, okładki prasowej, wizualizacji, ikonografii. W przypadku, kiedy gazeta bądź stacja telewizyjna/radiowa powołuje się na własne doniesienia, materiały te nie są brane pod uwagę.

Jeżeli w jednym przekazie kilkakrotnie powoływano się na tę samą gazetę, stację telewizyjną/radiową, Internet, ale w różnych kontekstach, to w końcowych zestawieniach brano pod uwagę wielokrotność cytowania, a nie wielokrotność odniesienia do innego medium.

W rankingu autorów najczęściej cytowanych publikacji (tab.1) ujęto artykuły, na które najczęściej powoływały się inne media w danym temacie. Liczba powołań na dany temat uwzględnia sumę wszystkich publikacji z mediów w danym temacie.

W przypadku powołań na tytuł prasowy i portal internetowy tego tytułu, cytowania nie są sumowane. Za cytat z portalu internetowego uważamy odniesienie do adresu internetowego.

Jeśli cytat odnosi się do „internetowego wydania danego tytułu” albo tytułu „online”, wliczany jest do cytatów prasowych.

Raport nie uwzględnia materiałów, które:

- omawiają profil działalności danego środka przekazu, bądź umieszczają wypowiedzi dziennikarzy na tematy niezwiązane z treścią pisanych przez nich artykułów,
- powołują się na prasę zagraniczną,
- zostały opublikowane w gazecie, na strukturę której składają się wyłącznie przedruki z innych gazet (Angora, Forum),
- cytują publikacje starsze od obecnych o ponad 3 lata lub przywołują nieistniejące już media,
- są powtórzeniami całych programów danej stacji telewizyjnej lub radiowej,
- stanowią komentarz tylko zdjęcia bądź tylko okładki prasowej, jeśli komentarz ten nie omawia bezpośrednio artykułu,
- w badaniu nie są uwzględniane przekazy, których źródłem są agencje informacyjne.

Analiza obejmuje całą prasę (ponad 800 tytułów gazet i czasopism) oraz stacje telewizyjnych (TVP 1, TVP 2, TVP Info, TVN, TVN24, TVN Turbo, Polsat, TV4, TV Biznes, TVN CNBC) i wybrane programy w rozgłośniach radiowych (PR1, PR3, Radio PiN, RMF FM, Radio ZET, TOK FM, Radio BIS, Radio Maryja, RDC).

Szczegółowe informacje dotyczące monitoringu można znaleźć na stronie <http://www.institut.com.pl>.